

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Octopus te SINT-KATELIJNE-WAVER

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 10124
Instelling Gemeentelijke Basisschool - Octopus
Directeur Frans OP DE BEECK
Adres Clemenceaustraat 115 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
Telefoon 015-21.01.79
Fax 015-26.28.97
E-mail directie@octopusschool.be
Website <http://octopusschool.be>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur Sint-Katelijne-Waver
Adres Lemanstraat 63 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER

Scholengemeenschap Interlokale Vereniging Anker
Adres Daliastraat 35 - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER

CLB Vrij CLB Het Kompas
Adres Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-09-2014, 16-09-2014, 18-09-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-09-2014
Datum bespreking verslag met de instelling 01-10-2014

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Eddy LAMBERTS
Teamleden Hilde BOSMANS
Externe deskundige(n) Lotte DE MOL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Rapporteringspraktijk.....	18
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'Octopus' situeert zich in Sint-Katelijne-Waver (wijk Elzestraat) en is gelegen in de buurt van een belangrijke verbindingsweg tussen Mechelen en Duffel. De school is gebouwd op een grote campus en beschikt niet alleen over voldoende lokalen en materialen maar ook over heel wat speel- en bewegingsmogelijkheden voor de kinderen. Ze biedt de leerlingen kansen om zich op allerlei vlakken te ontwikkelen.

Een kernteam, bestaande uit de directeur en twee zorgcoördinatoren, behartigt de dagelijkse leiding van de school. De leden van het kernteam werken nauw samen en stippelen, in overleg met het schoolbestuur (lees gemeentebestuur) en met alle leerkrachten, samen het beleid uit. In overleg met de directeur staan de zorgcoördinatoren vooral in voor het pedagogisch-didactische luik en neemt de directeur de algemene organisatie van het schoolgebeuren voor zijn rekening. Als eindverantwoordelijke ziet de directeur tevens toe op de goede en vlotte schoolwerking en neemt hij heel wat ondersteunende taken op zich. Door zijn gemoedelijke en stimulerende aanpak, zijn vlotte aanspreekbaarheid en zijn interesse voor wat er in elke klas gebeurt, bepaalt hij in sterke mate mee de goede sfeer die in deze school heerst. Onder meer door die goede sfeer komen de leerkrachten hier graag werken en zijn zij in grote mate bereid om zich in te zetten voor het welzijn van de kinderen.

Op basis van het vooronderzoek van 8 september 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de rapporteringspraktijk, de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na en bereikt met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen. Het leerkrachtenteam heeft de goede gewoonte om zich bij de planning en bewaking van de inhoud van de lessen te baseren op de doelen van het leerplan.

Kenmerkend voor de kleuterschool is dat, op de instapklas na, in alle klassen kleuters zitten van verschillende leeftijden. In vaak goed ingerichte klaslokalen zorgen de kleuteronderwijzers binnen aantrekkelijke thema's voor tal van gevarieerde leeractiviteiten. De kleuters krijgen kansen om via manipuleren, experimenteren en exploreren de wereld te verkennen en om wiskundige inzichten te verwerven. Leerkrachtafhankelijk vormt het een werkpunt door, zichtbaar in de agenda, geregeld een aanbod te voorzien voor de drie aparte leeftijden. Verder zijn er eveneens ontwikkelingsmogelijkheden door meer aandacht te schenken aan verwoorden en meer belang te hechten aan de verwerving van noodzakelijke wiskundige begrippen.

Om een vlotte overgang te bewerkstelligen tussen de kleuter- en de lagere afdeling mogen de oudste kleuters regelmatig op bezoek in het eerste leerjaar. Ze maken zo niet alleen kennis met de onderwijzers maar ook met de manier van werken in het eerste leerjaar.

In de lagere afdeling realiseren de onderwijzers voor wiskunde en wereldoriëntatie een breed en samenhangend onderwijsaanbod. De onderwijzers werken de lessen wiskunde met grote zorg uit en hebben hierbij oog voor een degelijke instructie, functionele opdrachten en een verscheidenheid aan gezamenlijke- en zelfstandige oefenmomenten. Groeikansen zijn er nog bij de uitwerking van een extra aanbod aan ondersteunende initiatieven waarmee de leerlingen al handelend en verwoordend tot meer wiskundig inzicht kunnen komen.

Binnen het leergebied wereldoriëntatie is er aandacht voor alle domeinen en rubrieken. De meeste leerkrachten reiken de leerinhouden voornamelijk thematisch aan en houden hierbij rekening met de krachtlijnen van het leerplan. Aspecten als actief leren, een werkelijkheidsgerichte benadering vanuit verschillende invalshoeken, de verkenning van de schoolomgeving... krijgen binnen de lessen en vanuit de leeruitstappen een concrete en realistische invulling. Groeipotentieel is er onder meer door bij de evaluaties niet alleen te peilen naar kennis en door de tijd- en ruimteaders meer dynamisch te gebruiken.

Van in de kleuterafdeling kunnen leerlingen met zorgvragen rekenen op gepaste ondersteuning. Zowel de (kleuter)onderwijzers als het zorgteam leveren gewaardeerde inspanningen om leerlingen met leer- of ontwikkelingsproblemen bij te werken. Ook leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen geregeld een aanvullend en uitdagend aanbod. Het schoolteam mist soms nog kansen om de efficiëntie van bepaalde zorginitiatieven te evalueren en, indien nodig, bij te sturen.

Het kwaliteitsonderzoek naar de rapporteringspraktijk wijst uit dat de school bij de opmaak van de rapporten die ze gebruikt in de lagere afdeling nog groeipotentieel heeft. De huidige rapporten zijn op een aantal vlakken voor verbetering vatbaar. Opmerkelijk zijn de inspanningen die de onderwijzers leveren om stimulerende commentaren op de rapporten te formuleren. Vermeldenswaard zijn ook de aantrekkelijke groeiboekjes die in de kleuterafdeling op positieve wijze de ontwikkeling van de kleuters weergeven.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de school een eigen visie op goed onderwijs heeft. Ze ontwikkelde, uitgaande van deze visie, verschillende waardevolle acties om leerlingen te leren samenleven, te leren verantwoordelijkheid opnemen, aandacht te leren hebben voor zichzelf, voor anderen en voor de wereld rondom hen. De school profileert zich ook als een open en laagdrempelige school waar alle leerlingen en ouders welkom zijn. Tevens wil de school een zorgzame school zijn waar kinderen met zorgvragen kunnen rekenen op begeleiding en ondersteuning van een enthousiast zorg- en leerkrachtenteam. Het schoolbeleid kan aan kracht winnen door vanuit de analyse van leerlingenresultaten in kaart te brengen wat al goed loopt en welke pijnpunten moeten worden weggewerkt.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school de systematische zorg voor de leeromgeving nog kan verbeteren. De school krijgt een beperkt gunstig advies wat betekent dat de school drie schooljaren de tijd krijgt om een aantal aspecten van BVH (zie deelverslag) te verbeteren.

Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte onderwijsreglementering respecteert met uitzondering van de organisatie van voldoende lestijden in de kleuterafdeling. Tevens ontbreekt in de lagere afdeling een planning waarmee de onderwijzers kunnen aantonen dat ze aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'ICT' werken.

De onderwijsinspectie formuleert zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling een gunstig eindadvies voor de erkenningsvoorwaarden op onderwijskundig vlak. De inspectie wenst het team veel succes toe en gelooft dat het schoolteam de aanbevelingen in dit verslag zal aangrijpen om de kwaliteit van het onderwijs nog verder te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

- Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

- Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wiskunde in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en samenhangend. De kleuters krijgen geregeld kansen om wiskundige ervaringen op te doen in een rijke en stimulerende leeromgeving. Door exploreren en experimenteren met een verscheidenheid aan concrete materialen bouwen de kleuters geleidelijk aan wiskundige inzichten op. Gerichte observaties in aansluiting bij de doelen dragen bij tot een degelijke beeldvorming.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is evenwichtig samengesteld voor alle domeinen van het leergebied en sluit nauw aan bij de leefwereld en interesse van de kleuter. De thema-uitwerking komt tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters en stimuleert hen om vanuit een explorerende en onderzoekende houding de wereld te ontdekken. Gerichte observaties in aansluiting bij de doelen dragen bij tot een degelijke beeldvorming.

3.1.1.3 Vaststellingen kleuteronderwijs voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum	Bij de planning hanteren alle kleuteronderwijzers consequent een
Onderwijsaanbod	koepelgebonden doelenlijst als referentiekader. Via een elektronisch
<i>Referentiekader</i>	planningssysteem bewaken de kleuteronderwijzers de nagestreefde
<i>Planning</i>	leerplandoelen en sturen ze op basis van deze gegevens hun onderwijsaanbod
<i>Evenwichtig en volledig</i>	bij. De analyse van de planningsdocumenten toont aan dat de
<i>Samenhang</i>	kleuteronderwijzers op een evenwichtige en geïntegreerde wijze de meeste
<i>Brede harmonische vorming</i>	leerplandoelen voor beide leergebieden nastreven.
<i>Actief leren</i>	

De regelmaat waarmee de kleuteronderwijzers activiteiten voor getallen, meten en meetkunde programmeren, zorgt ervoor dat de kleuters hun wiskundige competenties geleidelijk aan kunnen ontwikkelen. Betekenisvolle activiteiten geven de kleuters voldoende kansen om al handelend en spelend de vooropgestelde doelen te verwerven. Groeimogelijkheden zijn er voor de kleuteronderwijzers door de kleuters tijdens de activiteiten meer verwoordingskansen te geven zodat ze meer inzicht bekomen in gedane handelingen en gebruikte begrippen.

Voor de selectie van de thema's houden de kleuteronderwijzers in sterke mate rekening met de momentane interesse van de kleuters. In enkele klasgroepen krijgen de kleuters inspraak bij de inhoudelijke uitwerking van de thema's. De thematische aanpak bevordert de horizontale en natuurlijke samenhang tussen de verschillende leergebieden. Het gevarieerde activiteiten aanbod heeft een positief effect op de brede ontwikkeling van de kleuter. Betekenisvolle en uitdagende groepsopdrachten in combinatie met de kindgerichte, positieve en

stimulerende begeleidingsstijl dragen bij tot de verwerving van specifieke kennis en vaardigheden. Tijdens de bijgewoonde activiteiten leggen de meeste kleuters een hoge betrokkenheid aan de dag.

De kleuteronderwijzers streven een graduele opbouw van het onderwijsaanbod na. Dit komt onder meer tot uiting in de uitwerking van de kalenders, het gebruik van pictogrammen en de uniforme aanpak van het hoeken- en contractwerk in de verschillende klasgroepen. Opvallend is dat er in de aanloop naar de verwerving van (wiskundige) begrippen nog maar weinig formele afspraken (leerlijnen) bestaan om de elementaire rekenbegrippen systematisch en over de klassen heen op te bouwen en in te oefenen. De huidige werkwijze om begrippen aan te brengen en in te oefenen is weinig samenhangend en niet gericht op het doelgericht in kaart brengen, opvolgen, evalueren en bijsturen van de vorderingen van elke kleuter. Vermits de kleuters jaarlijks van kleuteronderwijzer wisselen is de kans op hiaten in het aanbod of dat bepaalde begrippen onvoldoende ingeoeft worden reëel. Tevens ontbreekt op het niveau van de kleuterafdeling een functioneel systeem om de thema-inhouden van de verschillende klassen overzichtelijk in kaart te brengen.

Het team van de kleuterafdeling opteert bewust voor leeftijdsgemengde klasgroepen. Met deze onderwijsorganisatie streeft de kleuterafdeling een hoge mate van zelfstandigheid bij de kleuter en kansen tot coöperatief leren na. De samenwerking met drie leeftijden binnen één klasgroep biedt volgens de kleuteronderwijzers het bijkomende voordeel dat kleuters steeds de mogelijkheid hebben om aan te sluiten bij het passende niveau. In dit kader dient opgemerkt te worden dat de kleuteronderwijzers niet de gewoonte hebben om in de planningsfase intentioneel een gedifferentieerd activiteitenaanbod voor de verschillende leeftijdsgroepen te voorzien. Dit beperkt de mogelijkheden van de kleuteronderwijzers om kleuters gericht uit te dagen om verdere stappen te zetten in hun ontwikkeling.

Het gevarieerd thema-aanbod zet kleuters aan tot actief leren binnen de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Van jongsaf gaat er op een speelse manier aandacht naar specifieke doelen binnen verkeer en techniek. De kleuters krijgen zowel in de klas als op de speelplaats ruime kansen om hun fietsbehendigheid te vergroten. Tijdens de leeruitstappen leren de oudste kleuters zich als een veilige voetganger te gedragen en eenvoudige verkeersafspraken na te leven.

In de meeste klasgroepen gaat er doelgerichte aandacht naar het domein techniek. Met allerhande materialen, grondstoffen en gereedschappen krijgen kleuters binnen de verschillende toepassingsgebieden mogelijkheden om techniek te begrijpen en op een eenvoudige manier te hanteren en te duiden. In enkele klasgroepen is daarvoor een techniekhoeke ingericht. De oudste kleuters bezoeken jaarlijks een doecentrum voor wetenschap en technologie.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Volgens schoolafpraak verrijken de kleuteronderwijzers meerdere hoeken in functie van het behandelde thema. Themaboeken zijn prominent in het klasbeeld aanwezig. De inrichting van de winkelhoeke is in de meerderheid van de klassen weinig uitnodigend en biedt onvoldoende kansen om specifieke doelen in het kader van ontluikende gecijferdheid na te streven.

De kleuterafdeling beschikt over een uitgebreid en gevarieerd materiaalenaanbod voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De digitale inventarisatie is een meerwaarde en bevordert de uitwisseling van spel- en ontwikkelingsmaterialen tussen de verschillende klasgroepen.

De kleuterafdeling werkte een gradueel opgebouwd puzzelsysteem uit waarbij de kleuters op hun niveau uitgedaagd worden om te puzzelen. In een aantal klasgroepen worden de mogelijkheden om oudste kleuters dit systeem zelfstandig te laten beheren, nog niet voldoende benut. Het is een uitdaging voor de kleuterafdeling om het aanbod aan puzzels in sommige klassen te verhogen en om eveneens voor andere spel- en ontwikkelingsmaterialen een gradueel aanbod binnen eenzelfde klasgroep uit te werken of meer zichtbaar te maken.

De meeste klassen zijn uitnodigend en ordelijk ingericht. De overzichtelijke klasinrichting en de gebruikte pictogrammen geven bijkomende mogelijkheden om specifieke doelen binnen het leergebied wereldoriëntatie na te streven.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Op schoolniveau zijn degelijke richtlijnen uitgewerkt over de wijze waarop en de frequentie waarmee kleuters geobserveerd moeten worden. In alle klasgroepen sluiten de observatiegegevens aan op de nagestreefde leerplandoelen. De doelgerichte observaties zorgen ervoor dat de kleuteronderwijzers een betrouwbaar en breed beeld krijgen van de ontwikkeling van de kleuter. Deze gegevens vormen meermaals per jaar de input voor het kindvolgsysteem.

De school hecht veel belang aan een open en goede communicatie met de ouders. Wekelijks worden de ouders gebriefd over het weekthema. De inhoud van de weekbrief in combinatie met foto's van de activiteiten zorgt ervoor dat ouders zich een beeld kunnen vormen van het onderwijsaanbod.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Een degelijk uitgewerkt zorgplan stuurt de begeleiding van kleuters aan. De basiszorg vertrekt vanuit een krachtige leeromgeving die verder wordt verfijnd in schoolspecifieke aandachtspunten. Observatie in de klassen en gesprekken met kleuteronderwijzers tonen aan dat deze aandachtspunten doorleefd en richtinggevend zijn voor het hele onderwijsleerproces.

De kleuteronderwijzers baseren zich op de observatiegegevens voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie en wiskundige initiatie om kleuters bijkomend te ondersteunen. In de planningsdocumenten zijn er weinig sporen terug te vinden van intentioneel geplande ondersteuningsacties in aansluiting bij de specifieke noden van een kleuter. Hierdoor krijgt de eerstelijnszorg een eerder occasioneel karakter en kunnen de kleuters nog te weinig rekenen op een systematische en doelgerichte (zorg)ondersteuning.

In het verleden focuste de zorgwerking zich in sterke mate op school- en leerkrachtniveau. Deze keuze had een positief effect op meerdere aspecten van de werking. Binnen de huidige schoolorganisatie voorziet de school meerdere lestijden voor de begeleiding op kindniveau. Deze werking biedt in beperkte mate ruimte voor een handelingsplanmatige aanpak van een concreet afgebakende zorgvraag voor een kleuter of een groepje kleuters. De ondersteunende acties binnen de tweedelijnszorg zijn vaak vraaggestuurd en krijgen voornamelijk invulling vanuit actuele noden in aansluiting bij de lopende klasactiviteiten.

Om een vlotte overgang te bewerkstelligen tussen de kleuter- en de lagere afdeling organiseert de school wekelijks integratieactiviteiten. De afstemming tussen beide afdelingen op inhoudelijk vlak kan verder verfijnd worden zodat de herkenbaarheid voor de kinderen vergroot.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

In het kader van ontwikkelingsgericht onderwijs initieerde het beleidsteam de afgelopen jaren meerdere trajecten. De bereidheid van alle teamleden om samen de onderwijsaanpak kritisch onder de loep te nemen en bij te sturen heeft een positief effect op de hele werking.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en gradueel opgebouwd. Er zijn voldoende leermiddelen en de evaluatiepraktijk is representatief.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om hun onderwijsaanbod te plannen en te concretiseren, nemen de onderwijzers de jaarplanning van hun onderwijsleerpakket grotendeels integraal over. Ze gaan ervan uit dat de consequente toepassing van dit leerpakket, in combinatie met een oordeelkundig gebruik van het koepeligen doelenoverzicht, de realisatie van het leerplan waarborgt. Tevens verwachten ze dat hierdoor de graduele opbouw en de samenhang binnen het wiskundeonderwijs gegarandeerd zijn. Sommige onderwijzers gaan flexibel om met het leerpakket en passen soms lessen of de didactische aanpak aan. Zo zijn er klaseigen accenten, onder meer voor klokkezen, of worden te moeilijke leerstofonderdelen doorgeschoven naar een volgend leerjaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

In de meeste klassen zijn voldoende basismaterialen aanwezig om de leerlingen via manipuleren en verwoorden tot de vooropgestelde inzichten te laten komen. De onderwijzers benutten op doordachte wijze de mogelijkheden van het onderwijsleerpakket.

Ondanks duidelijke afspraken op schoolniveau is de aanwezigheid van wandplaten met referentiematen, algoritmen en rekenstrategieën leerkrachtafhankelijk.

Indien wenselijk, kunnen leerlingen een beroep doen op 'tafelkaarten' of een onthoudboekje (neuze-neuzeboekje).

De onderwijzers maken gebruik van de digitale borden om het wiskundeonderwijs aantrekkelijk te maken voor de leerlingen. Het gebruik van ondersteunende digitale leermiddelen (computers, rekenmachines...) om wiskundige vaardigheden, inzichten en begrippen tijdens de lessen verder in te oefenen, uit te breiden of te remediëren, heeft in een aantal klassen nog groeikansen.

In de orthotheek van de school zijn naslagwerken aanwezig die nuttige informatie bieden om onder meer leerstoornissen aan te pakken. De onderwijzers en het zorgteam maken weinig gebruik van de aanwezige materialen om individuele leertrajecten te organiseren en uit te werken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Met methodegebonden toetsen, eigen toetsen, de toetsen van het leerlingvolgsysteem en een koepeleigen eindtoets bewaakt de school de resultaten voor wiskunde. Meestal bekijken de onderwijzers en het zorgteam de resultaten op leerlingniveau en organiseren ze op dit niveau bijkomende zorgondersteuning.

In het kader van interne kwaliteitszorg ontwikkelde de school nog geen systematiek om tegenvallende resultaten diepgaand te analyseren en te laten resulteren in passende bijsturingen op leerkracht- en schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Uit de lesobservaties blijkt dat de meeste onderwijzers de leerinhouden aanreiken vanuit een functionele context en hierbij oog hebben voor werkvormen die actief leren mogelijk maken. Soms worden de leerinhouden ook vanuit een probleemstelling aangeboden. Tevens baseren de onderwijzers zich op de instructietaal zoals aangereikt in het onderwijsleerpakket. Zij bieden hun leerlingen zo onder meer houvast bij het correct verwoorden. Een aantal onderwijzers geeft aan dat ze hun lessen vorm en structuur geven op basis van een activerende directe-instructiemethode.

De meeste onderwijzers vinden tijdens de instructie- en inoefenfases een goede verhouding tussen klassikale, individuele en groepsworkvormen. De onderwijzers willen hun leerlingen zo meer mogelijkheden bieden om met behulp van materialen of gerichte opdrachten bepaalde onderdelen, grondiger in te oefenen. In sommige klassen liggen nog groeikansen bij de organisatie van meetstands en -circuits om zo het aanbod aan reële meetoefeningen te verhogen.

De onderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid om leerlingen met een zorgvraag te ondersteunen. Zij bieden extra oefeningen aan, geven verlengde instructie, lassen differentiatiemomenten in of maken gebruik van de remediëring- en uitbreidingsoefeningen in het onderwijsleerpakket. Tevens organiseren de onderwijzers onder de vorm van zelfstandig of van groepswork voor de leerlingen bijkomende (in)oefenmomenten om taken af te werken of om de leerinhouden verder te automatiseren en te verwerken. Vooral contractwork is sterk ingeburgerd. Niet alle onderwijzers wenden deze workvorm aan om, uitgaande van de leerlingenresultaten, te differentiëren in de aangeboden oefeningen. Het is nog geen gewoonte om tijdens contractwork leerlingen met specifieke zorgnoden bijkomend te ondersteunen.

De onderwijzers waarderen de ondersteuning door het zorgteam en kunnen bij hen terecht voor advies of praktische hulp. De onderwijzers van klassen met veel leerlingen krijgen sowieso extra ondersteuning van een zorgleerkracht die onder meer tijdens bepaalde wiskundelessen een helpende hand komt toesteken. Daarnaast kunnen zij structureel, net als in de andere klassen, rekenen op zorgondersteuning van collega-onderwijzers die tijdens vrije lesmomenten zorgtaken opnemen. Het vormt nog een werkpunt voor de school om de efficiëntie van bepaalde zorgondersteunende acties geregeld te evalueren en indien nodig ook bij te sturen.

Opvallend in deze school is dat de onderwijzers regelmatig en volgens vaste afspraken leerlingen inschakelen (de mini-meesters en de mini-juffen) om andere leerlingen te helpen.

Een aantal onderwijzers gaat bij de verbetering van toetsen de oorzaak van fouten na. Dit is echter nog geen algemene verworvenheid. Sommige onderwijzers trekken bewust tijd uit om de leerlingen met zelfcorrectie-instrumenten het eigen werk te leren corrigeren. De onderwijzers beseffen dat deze aanpak vooral rendeert als zij steekproefsgewijs toch werken nakijken en een appreciatie formuleren bij de manier waarop de leerlingen de zelfevaluatie al dan niet kwaliteitsvol uitvoerden.

Leerlingen met een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong kunnen rekenen op extra uitdagende oefenkansen, onder meer in de 'Octoplusklas'.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De onderwijzers plannen, realiseren en bewaken een doelgericht en coherent onderwijsaanbod dat niet alleen is afgestemd op de uitgangspunten van de eindtermen maar ook op de leef- en belevingswereld van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De meeste onderwijzers maken gebruik van eenzelfde, gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket om hun onderwijsaanbod inhoudelijk te stofferen. De analyse van het leerlingenwerk toont aan dat het onderwijsaanbod tussen de meeste klasgroepen op elkaar is afgestemd waardoor de continuïteit vrij goed gewaarborgd is. Conform de didactische aanwijzingen in het leerpakket verwerken en verdiepen vrijwel alle onderwijzers de aangeboden lesonderwerpen uit hun leerpakket binnen zorgvuldig gekozen thema's. Het merendeel onder hen vermijdt een louter cursorische benadering van lesonderwerpen. Tevens houden de onderwijzers bij de aanvang van hun lessen rekening met de plaatselijke context, de actualiteit en de leef- en belevingswereld van hun leerlingen.

Met behulp van een koepelgebonden doelenoverzicht inventariseren de onderwijzers welke doelen al aan bod kwamen en welke nog nood hebben aan verdere uitwerking. Sommige onderwijzers houden zelfs in een apart overzicht bij welke doelen binnen elk thema werden nagestreefd en kunnen aantonen dat hun aanbod sluitend is met wat het leerplan hieromtrent aangeeft.

Hoewel de visie van het leerplan voor sommige leerplanonderdelen niet echt goed meer gekend is, houden de meeste onderwijzers bij het uitwerken van de lessen rekening met de meest belangrijke uitgangspunten. De meerderheid van de onderwijzers levert duidelijke inspanningen om de klassikale instructie te beperken en actief leren mogelijk te maken. Via communiceren, exploreren, experimenteren en de raadpleging van bronnen stimuleren zij hun leerlingen om zelfontdekkend tot leren te komen of om te leren van elkaar. Door deze manier van werken creëren de onderwijzers meer leerlingenactiviteit waardoor de betrokkenheid van de kinderen toeneemt.

In enkele klassen fungeren de lesonderwerpen van het leergebied wereldoriëntatie soms als inspiratiebron voor lesactiviteiten binnen andere leergebieden. De betrokken onderwijzers realiseren zo horizontale samenhang tussen het leergebied wereldoriëntatie en andere leergebieden.

De onderwijzers benutten de mogelijkheden op het schooldomein en in de onmiddellijke omgeving om op ontdekking te gaan in de natuur. Het aantal leeruitstappen en extra-murosactiviteiten met het oog op een gerichte verkenning van de nabije of ruimere schoolomgeving varieert echter van klas tot klas. Hierdoor krijgen de leerlingen wisselend kansen om sterke impressies op te doen vanuit waarnemingen in een reële context. Tijdens de meerdaagse extra-murosactiviteiten gaat expliciete aandacht naar een geïntegreerde benadering van de leerplandoelen van de domeinen natuur, tijd, ruimte, mens en maatschappij.

De rubriek 'verkeer en mobiliteit' komt in een aantal klassen veeleer geïsoleerd aan bod. Het straatbeeld buiten de school wordt sporadisch, maar weinig systematisch, aangewend voor het inoefenen van opgedane kennis en van aangeleerde vaardigheden en attitudes tijdens de lessen verkeersopvoeding. Al dan niet in samenwerking met externe organisaties ontwikkelt de school jaarlijks een aantal initiatieven om mondiale vorming, gezondheids- en milieueducatie een levensechte invulling te geven. Voor de leerlingen bieden deze initiatieven kansen om wat ze op school leren ook toe te passen in andere concrete situaties. De leerlingen krijgen zo eveneens basisprincipes mee om te komen tot een veilige en gezonde levensstijl.

De school zet ook in op techniek. Meestal op basis van ideeën en tips in het onderwijsleerpakket krijgen de leerlingen kansen om materialen en systemen te exploreren en ermee te experimenteren. De leerlingen krijgen zo de mogelijkheid om technische kennis en vaardigheden te verzamelen en in te oefenen.

Door de aandacht voor een positief schoolklimaat en voor relationele vorming komen de attitudinale eindtermen van het domein 'mens' in voldoende mate aan bod.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het schoolteam maakte afspraken omtrent de graduele opbouw van de tijd- en ruimtekaders. In een aantal klassen ontbreken een aantal noodzakelijke kaders. De klasleerkrachten geven aan dat ze wel in het bezit ervan zijn maar diepen kaarten, tijdslijnen ... alleen op als daar nood aan is. Deze klasleerkrachten beschikken hierdoor niet over alle mogelijkheden om bepaalde lesonderdelen of vragen van leerlingen via maquettes, plattegronden, aangepaste kaarten... efficiënt te situeren, te duiden of in te oefenen. Andere klassen zijn op dit vlak dan weer toonbeelden van goede praktijk. Aangestuurd door het pedagogisch project komen in alle klassen regelmatig actuele onderwerpen aan bod. In elke klas is een hoekje met aandacht voor actualiteit. Het is echter nog geen verworvenheid om met behulp van artikels met nieuwsfeiten de tijd- en ruimtekaders dynamisch te gebruiken.

Een aantal specifieke instrumenten om bepaalde doelen van het leerplan vlot te kunnen bereiken, ontbreken. Illustratief is dat materialen nodig voor onder meer oriëntatie en weerswaarneming in de klassen of op schoolniveau weinig beschikbaar zijn. Ook een 'milieubook' ontbreekt.

De onderwijzers maken frequent gebruik van hedendaagse media (computers, digitale borden, tablets...) om tijdens de lessen samen met de leerlingen aan opzoekwerk te doen. Ook de leerlingen mogen tijdens hoeken-, contract- of zelfstandig werk informatie vergaren, verwerken en soms ook presenteren aan de andere leerlingen.

Evaluatie	In de meeste klassen sluit de evaluatiepraktijk slechts in geringe mate aan bij de leerplandoelen. Een evenwichtige evaluatie van de verschillende domeinen ontbreekt.
Evaluatiepraktijk	De vorderingen van de leerlingen worden in hoofdzaak geëvalueerd met zelf samengestelde toetsen. De onderwijzers hebben hierbij vooral aandacht voor het evalueren van kennis en van cognitieve vaardigheden. De evaluatie en valorisatie van inzichten, praktische vaardigheden en attitudes zijn leerkrachtafhankelijk en staan in de meeste klassen nog aan het begin van een ontwikkelingstraject.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	
<i>Leerlingvolgsysteem</i>	
<i>Gericht op bijsturing</i>	
Begeleiding	In de beeldvorming en zorg ligt het accent veeleer op de leergebieden
Leerbegeleiding	Nederlands en wiskunde en gaat er hierdoor minder aandacht naar wereldoriëntatie.
<i>Beeldvorming</i>	Bij de organisatie van zelfstandige werkvormen zorgen meerdere onderwijzers ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen of dat er kansen worden gecreëerd tot coöperatief leren.
<i>Zorg</i>	

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de meeste tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Toch neemt de school nog niet alle pijnpunten in haar beleidsplannen (GPP en JAP) op en is er onduidelijkheid over de vereiste budgetten om er op termijn ook een oplossing aan te kunnen geven.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteracties ten gronde.

Ondanks het feit dat de school erin slaagt om de meeste tekorten efficiënt in kaart te brengen en op te lossen, blijkt uit het inspectiebezoek ter plaatste dat nog een aantal essentiële verbeterpunten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne niet in de beleidsplannen (GPP en JAP) werden opgenomen.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Er is een gedeeltelijke opsporing waarmee de instelling tekorten in kaart brengt en op termijn wegwerkt. Hierdoor vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** De school schreef haar visie op rapporteren uit en stelt dat haar rapporteringspraktijk tot doel heeft om op een overzichtelijke manier en in een voor de ouders begrijpelijke taal een objectief totaalbeeld te geven van elk kind. Naast deze visietekst bieden praktische richtlijnen houvast aan de onderwijzers bij het gelijkgericht opmaken en invullen van de rapporten.
- Ondersteuning** Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling krijgen de ouders enkele keren per jaar de gelegenheid om tijdens oudercontacten samen met de leerkrachten te reflecteren over de leervorderingen en over het gedrag van hun kind. Tevens kunnen de ouders onder meer via de themabrieven, de schoolagenda, het huiswerk, de regelmatig meegegeven muzisch-creatieve werkjes, de toetsen en via allerlei berichten voeling houden met wat er in de klas gebeurt. Ook vanuit informele contacten met de klasleerkracht, het zorgteam of de directeur krijgen de ouders relevante informatie over de ontwikkeling van hun kind.

De kleuteronderwijzers werkten een mooi en aantrekkelijk groeiboekje (soms ook kleuterrapport genoemd) uit waarin zij vanuit een opbouwende invalshoek vaststellingen formuleren over aanwezige talenten, leuke eigenschappen en over activiteiten waar het kind plezier in vindt. Tevens gaat ook enige aandacht uit naar het sociaal en emotioneel functioneren van elke kleuter. Door de positieve bewoordingen en de attractieve uitstraling vormen deze groeiboekjes voor elk kind een prettig aandenken aan de eerste jaren op school.

In de lagere afdeling krijgen de leerlingen vijf keer per schooljaar een rapport mee naar huis. Op het rapport worden vooral de vorderingen binnen de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans met punten en percenten weergegeven. Opvallend is dat het leerkrachtenteam weinig afspraken maakte om bij elk leergebied evenwichtige verhoudingen tussen enerzijds de leergebieden én anderzijds de onderliggende domeinen aan te houden. De waarde en correctheid van de vermelde percentages zijn dan ook voor discussie vatbaar.

De vermelding van het klasgemiddelde op het rapport staat enigszins in contradictie met het eigen pedagogisch project. Bovendien betekent het voor leerlingen die moeilijk tot leren komen en er dikwijls hard moeten voor werken weinig meerwaarde.

De rapportage over het leergebied Frans is niet in overeenstemming met de uitgangspunten van het (nieuwe) leerplan. Er gaat weinig aandacht uit naar belangrijke aspecten als mondelinge interactie, spreekdurf, welbevinden,

Uit de klastoetsen blijkt dat de onderwijzers vaak peilen naar (gemakkelijk meetbare) cognitieve leerprestaties. Uit de gesprekken met de onderwijzers blijkt dat zij niet altijd de kansen zien die zich tijdens de lesactiviteiten voordoen om naast kennis ook inzichten, vaardigheden en attitudes te evalueren.

In de rapportering over het leergebied wereldoriëntatie (WO) zijn er over de leerjaren heen verschillen merkbaar en is het duidelijk dat het leerkrachtenteam nog zoekend is naar een uniforme en transparante aanpak om over de verschillende domeinen efficiënt te rapporteren. Illustratief hiervoor is het domein verkeer binnen het leergebied wereldoriëntatie. Sommige leraren nemen hierover informatie op bij het domein ruimte of maatschappij. Andere leraren noteren deze evaluatiegegevens bij een rubriek 'algemeen'. Ook bij het beoordelen van de technische vaardigheden van de leerlingen zitten de onderwijzers niet op dezelfde lijn waardoor leerlingen met uitgesproken technische talenten in hun rapport meestal weinig erkenning vinden voor hun talenten.

De rapportering voor muzische vorming gebeurt bij de meeste onderwijzers met samenvattende beoordelende zinnen. Zij is voldoende specifiek en bestrijkt in vrijwel alle klassen de verschillende domeinen van dit leergebied. De ouders krijgen zo een evenwichtig beeld van de muzisch-creatieve capaciteiten van hun kind.

Een aantal onderwijzers vindt het een hele opgave om voor elke leerling steeds weer specifieke beoordelende zinnen uit te schrijven. Sommigen onder hen zijn vragende partij om andere evaluatievormen te verkennen.

Wellicht door het ontbreken van een schooleigen planning is er op dit ogenblik in de rapporten over de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren', sociale vaardigheden en ICT (Informatie- en CommunicatieTechnologie) weinig informatie terug te vinden.

De evaluatie en rapportering van lichamelijke opvoeding zijn in beperkte mate afgestemd op de inhoud en de richtlijnen die het leerplan suggereert. Er liggen hier duidelijk groeikansen om een grotere verscheidenheid aan gradueel opgebouwde motorische competenties, balsporten, attitudes en vaardigheden mee te nemen bij de evaluatie en in de rapportering.

Sommige leerlingen mogen tijdens een toets gebruik maken van een compenserende maatregel. Het feit dat de leerkrachten dit niet aanduiden op het rapport zorgt ervoor dat ouders en leerlingen de resultaten niet altijd correct interpreteren.

Elke onderwijzer heeft de mogelijkheid om op het rapport persoonlijke indrukken neer te schrijven. Lovenswaardig zijn de energie en de tijd die sommige onderwijzers investeren in het formuleren van stimulerende beoordelingen, indrukken of opmerkingen. Ook moeilijke boodschappen worden meestal ontwikkelingsgericht onder woorden gebracht en bevorderen het positief zelfbeeld bij de leerlingen. In tegenstelling tot de onderwijzers hebben leerlingen en ouders weinig structurele ruimte om op het rapport om persoonlijke reflecties toe te voegen.

De laatste jaren ontvingen bijna alle leerlingen op het einde van het zesde leerjaar een getuigschrift basisonderwijs. Met het oog op de overgang naar het secundair onderwijs, krijgt elke leerling van het zesde leerjaar ook een BaSO-fiche. Deze fiche vermeldt extra relevante informatie over de leerling.

Doeltreffendheid Het vormt een uitdaging voor de lagere afdeling om de visietekst over rapporteren verder te concretiseren op basis van de uitgangspunten van het eigen pedagogisch project.

Voor de rapportering hanteren de onderwijzers in grote lijnen de terminologie / indeling zoals in het leerplan staat verwoord.

De resultaten van de leerlingen vormen binnen het leerkrachtenteam en binnen het multidisciplinair overleg (MDO), waarbij ook een medewerker van het CLB (Centra voor Leerlingenbegeleiding) aanwezig is, onderwerp van zowel formeel als informeel overleg. Bij markante ontwikkelingsproblemen informeert de school de ouders en wordt er met hen dieper ingegaan op de problematiek.

Ontwikkeling De school heeft niet de gewoonte om de kwaliteit van haar rapporteringspraktijk geregeld te evalueren. Binnen de school werd wel een werkgroep opgericht met de bedoeling om de huidige rapporten kritisch te analyseren en verbetervoorstellen te formuleren.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De school toont met tal van waardevolle acties haar bekommernis om de kinderen op sociaal en emotioneel vlak goed op te volgen, te ondersteunen en sterker te maken. Het pedagogisch project met essentiële uitgangspunten als 'wees je eigen leider', 'storingen hebben voorrang' en 'als je geen tijd hebt, moet je vertragen', is hierbij zowel op preventief als remediërend vlak sterk richtinggevend. Met alle acties wil de school het welbevinden en het sociaal bewustzijn van alle leerlingen op een positieve manier beïnvloeden en daagt ze alle leerlingen uit om zich verder te ontwikkelen.

Ondersteuning De school profileert zich als een laagdrempelige school waar de ouders voor en na de schooluren vrije toegang hebben en wil zo vooral de contacten tussen leerkrachten en school bevorderen. De ouders mogen onder meer elke morgen hun kind tot op de speelplaats of zelfs naar de klas brengen. Vooral in de kleuterafdeling grijpen ouders en kleuteronderwijzers deze ontmoetingskansen aan om informatie over de kleuters uit te wisselen. Bij gebeurlijke problemen kan dan ook samen naar een oplossing gezocht worden.

Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling verweven de leerkrachten leeractiviteiten met initiatieven in het kader van sociale en emotionele begeleiding. Zo krijgen de leerlingen in alle klassen geregeld (vrijblijvend) kansen om onder meer sociaal of emotioneel geladen gebeurtenissen bespreekbaar te stellen. Typisch voor deze school is dat het leerkrachtenteam ervoor koos om deze initiatieven structureel te verankeren in de dag- en weekschema's. Onder meer tijdens de voorzitters- en onthaalmomenten, klasgesprekken, kringgesprekken, dagafsluiters ... krijgen de leerlingen tijd en ruimte om eventuele probleemsituaties uit te klaren of krijgen ze een pluim voor geleverde inspanningen.

Meermaals per schooljaar screenen de leerkrachten het welbevinden en de betrokkenheid van al hun leerlingen of nemen zij een sociogram af. Zij nemen de resultaten op in het leerlingvolgsysteem. Bij problemen vormen deze resultaten aanleiding tot overleg en concrete acties. In onderling overleg reflecteren de zorg-, klas- of vertrouwensleerkrachten over het sociaal en emotioneel functioneren van de betrokken leerlingen en brengen hen dan inzichten bij om bepaalde aspecten anders te benaderen of te verbeteren. Hierbij gaat vooral aandacht uit naar het gepast omgaan met de eigen gevoelens en met die van anderen.

Naast een 'vriendjeswerking' in de kleuterafdeling bouwde de school ook een 'grote en kleine vriendwerking' uit tussen leerlingen van de lagere afdeling en kinderen in de kleuterafdeling. Met deze aanpak wil de school dat oudere leerlingen leren zorg dragen en verantwoordelijkheid opnemen voor jongere kinderen.

De school tracht met gericht opgezette initiatieven pestproblemen te voorkomen. Indien nodig zijn er structuren om een eventuele pestproblematiek snel en adequaat op te lossen. Tevens ontwikkelde het schoolteam preventieve acties om pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Tevens biedt de speelplaats heel wat ruimte en spelmogelijkheden zodat elke leerling er voldoende uitdagingen vindt om er, eventueel samen met anderen, zorgeloos te spelen, te ravotten of te 'lummelen'.

Om de talenten van de leerlingen boven te halen, maken enkele onderwijzers tijdens bepaalde lessen onder meer gebruik van de 'talentenarchipel'.

Doeltreffendheid Tijdens formele en informele overlegmomenten evalueert het team geregeld het rendement van de genomen initiatieven op kindniveau. Het team gaat dan na in hoeverre de acties sporen met de vooropgezette doelen en tekent indien nodig een verbetertraject uit.

Ook de leerlingen krijgen onder meer op de vergaderingen van de leerlingenraad inspraak om initiatieven die het leef- en leerklimaat op school kunnen verbeteren af te wegen en kansen om verbetervoorstellen te formuleren.

Tijdens een aantal klasbezoeken viel het de inspectie op dat sommige leerkrachten kansen onbenut laten om in te spelen op problemen bij leerlingen. Hierdoor krijgen waardevolle initiatieven minder diepgang en beantwoorden ze niet meer ten volle aan wat oorspronkelijk werd vooropgesteld.

Ontwikkeling Door de expliciete aandacht aan dit proces zijn er doorheen de jaren een aantal inzichten en werkvormen verankerd in de werking van de school. Bij de teamleden is een bereidheid aanwezig om zich in te zetten en zich verder te professionaliseren in de aanpak van problematieken van socio-emotionele aard.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een kernteam bestaande uit de directeur en de twee zorgcoördinatoren behartigt het dagelijks beleid van de school. De leden van het kernteam werken complementair en geven op basis van een participatief beleid gestalte aan de verdere schoolontwikkeling. In overleg met de directeur staan de zorgcoördinatoren vooral in voor het pedagogisch-didactische luik en neemt de directeur de algemene organisatie van het schoolgebeuren voor zijn rekening. Als eindverantwoordelijke ziet de directeur tevens toe op de goede en vlotte werking van de school en neemt hij heel wat ondersteunende taken op zich.

De directeur is erg geïnteresseerd in wat er op de klasvloer gebeurt en zoekt bij problemen mee naar gepaste oplossingen. Tevens weet hij het engagement van de leerkrachten te waarderen en bepaalt hij in sterke mate mee de goede sfeer die in deze school heerst.

Onder meer via informele gesprekken, doorloopbezoeken en door het bijwonen van overlegmomenten houdt hij voeling met de klaspraktijk en volgt hij gemaakte afspraken op. Zowel de directeur als de zorgcoördinatoren coachen, onder meer via formele klasbezoeken, de leerkrachten en sturen, indien nodig, de klaspraktijk bij.

Door de wekelijkse overlegmomenten over praktische en organisatorische aspecten komt er tijdens de personeelsvergaderingen ruimte vrij voor de bespreking van pedagogisch-didactische thema's. De kleuter- en de lagere afdeling vergaderen regelmatig apart, wat de leerkrachten in staat stelt om niveauspecifieke afspraken te maken.

Het intern leiderschap kan nog aan kracht winnen door de activering van al dan niet bestaande werkgroepen die onder meer op inhoudelijk vlak voorbereidend werk kunnen leveren. De werkgroep die is opgericht om de rapporten te optimaliseren, is daar een voorbeeld van.

Visieontwikkeling De directeur vindt het belangrijk dat de school verder vorm krijgt vanuit een duidelijke en gedragen visie. Op basis van een pedagogisch systeem schreef de school een specifiek pedagogisch project uit. Dit project vormt de rode draad doorheen een groot aantal facetten van het schoolleven en geeft duidelijk weer waar de school voor staat en wat de ouders van de school mogen verwachten.

De school dacht nog niet echt na over de impact van maatregelen als 'zittenblijven of vroegtijdig schoolverlaten' op het sociaal-emotioneel functioneren van een leerling. Weliswaar geeft de school aan ouders pas het advies om hun kind een leerjaar te laten overdoen of om de overstap te maken naar het buitengewoon onderwijs wanneer na intens overleg en na heel wat zorgondersteunende initiatieven er geen vooruitgang meer wordt geboekt. Er zijn nog duidelijke groeikansen om via aparte leertrajecten het aantal zittenblijvers of vroegtijdige schoolverlaters te beperken.

Besluitvorming	De meeste leerkrachten plegen frequent met elkaar overleg om afspraken te maken, de klaswerkingen op elkaar af te stemmen en om problemen van leerlingen met elkaar te bespreken. Deze overlegmomenten gaan soms op een afgesproken tijdstip door, maar vaak gebeuren ze op informele wijze. Dank zij dit veelvuldig overleg en door de aandacht voor een goede communicatie, heerst in deze school momenteel een open schoolcultuur wat een soepele en doorzichtige besluitvorming bevordert. Om tot beleidsbeslissingen te komen, zoekt de directeur in de eerste plaats naar een consensus binnen het team. Indien nodig hakt hij de knopen door. De werking van de leerlingenraad bevordert in sterke mate de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen.
Kwaliteitszorg	In het kader van haar integrale kwaliteitszorg is het nog geen verworvenheid om vanuit de analyse van leerlingenresultaten in kaart te brengen wat al goed loopt en welke pijnpunten moeten worden weggewerkt.
GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen die vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties soms vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De acties (op leerling-, leerkracht- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het schoolteam heeft zicht op de efficiëntie en effectiviteit van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Inbreuken op de regelgeving	De school heeft geen eigen planning waarmee ze kan aantonen dat ze aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'ICT' werkt (zie 'Decreet basisonderwijs Art. 44 §2 2°').

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De meeste leerkrachten enten de activiteiten voor wiskundige initiatie, wiskunde en wereldoriëntatie op de leerplandoelen.
- Binnen zorgvuldig gekozen thema's plannen de kleuteronderwijzers plannen een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod.
- De kleuteronderwijzers zorgen in een stimulerende klasomgeving dat de kleuters heel wat kansen krijgen om te exploreren, te experimenteren en te manipuleren.
- De onderwijzers realiseren zowel voor wiskunde als voor wereldoriëntatie een overwegend coherent en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod.
- Op basis van een degelijk uitgewerkt zorgplan voorziet het schoolteam heel wat zorgondersteunende acties.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers ontwikkelden een leuk ogend groeiboekje waarin ze vanuit een positieve invalshoek het functioneren van de kleuters in kaart brengen.
- De onderwijzers besteden heel wat tijd en energie om op het rapport ook moeilijke boodschappen ontwikkelingsgericht te formuleren.
- De school profileert zich als een open en zorgzame school waar alle ouders en leerlingen welkom zijn.
- Het schoolteam ontwikkelde heel wat adequate initiatieven om de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen op positieve wijze te bevorderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het kernteam, bestaande uit de directeur en de zorgcoördinatoren, werkt op basis van een efficiënte taakverdeling aan de verdere uitbouw van de school.
- Het schoolteam spant zich in om het pedagogisch project te realiseren.
- Het schoolteam pleegt frequent informeel en formeel overleg wat een vlotte besluitvorming ten goede komt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen in de planningsfase intentioneel voorzien in een gedifferentieerd activiteiten aanbod voor de verschillende leeftijden in hun klas.
- De kleuteronderwijzers kunnen meer aandacht hebben voor verwoordingskansen en voor het gradueel aanbrengen en inoefenen van essentiële wiskundige begrippen.
- De onderwijzers kunnen voor de leerlingen binnen het leergebied wiskunde meer mogelijkheden creëren om te meten, te wegen, te vergelijken ... én te verwoorden.
- De onderwijzers kunnen in het kader van de lessen wereldoriëntatie meer aandacht besteden aan een representatieve evaluatiepraktijk en aan het dynamisch gebruik van tijd- en ruimtekaders.
- Het schoolteam kan de efficiëntie van alle zorginitiatieven regelmatig evalueren en, indien nodig, bijsturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijzers kunnen betere afspraken maken om de leergebieden en onderliggende domeinen die zij met punten quoteren, op valide wijze in kaart te brengen.
- De onderwijzers kunnen de evaluatie van de leergebieden Frans, wereldoriëntatie en lichamelijke opvoeding sterker afstemmen op de leerplandoelen.
- De onderwijzers kunnen in de rapporten de uitgangspunten van het pedagogisch project meer accentueren.
- Sommige leerkrachten kunnen tijdens de voorzittersmomenten, onthaalmomenten ... gericht inspelen op socio-emotionele problemen bij leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan bijkomende initiatieven ontwikkelen om zittenblijven en vroegtijdig schoolverlaten te verminderen.
- In het kader van haar interne kwaliteitszorg kan het schoolteam de leerlingenresultaten meer optimaal aanwenden om in kaart te brengen wat al goed loopt en welke pijnpunten de leerkrachten moeten wegwerken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet maatregelen nemen om een aantal facetten van de bewoonbaarheid, de veiligheid en de gezondheid te verbeteren.

Wat betreft de regelgeving

- Een eigen planning uitwerken waarmee de school kan aantonen dat het aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'ICT' werkt.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **18-09-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

- De school heeft geen eigen planning waarmee ze kan aantonen dat ze aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'ICT' werkt (zie 'Decreet basisonderwijs Art. 44 §2 2°').

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **18-09-2017** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Eddy LAMBERTS de inspecteur-verslaggever	Frans OP DE BEECK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	